

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 04.06. ЕТИКА.ЕСТЕТИКА

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	«Образотворче мистецтво та реставрація»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	III курс, V семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредитів / 120 годин
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 годин
	Семінарські –
	Практичні – 30 годин
	Самостійна робота – 60 годин
Форма підсумкового контролю	Диф. залік
Викладач	<i>Кулівник Михайло Олександрович</i> Посада: старший викладач кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти
Контактна інформація викладача	E-mail: kulivnyk.m@ukr.net
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne- navchannya
Дні занять	П'ятниця 10:00-11:30
Консультації	<i>Відповідно до графіка консультацій</i>

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Зміст дисципліни. перелік тем
	<p>Тема 1. Введення в етику</p> <p>Тема 2. Категорії етики</p> <p>Тема 3. Питання культурної апропріації.</p> <p>Тема 4. Моральні проблеми сучасності у світовому та українському контексті</p> <p>Тема 5. Етика художньої комунікації та публічного висловлювання</p> <p>Тема 6. Етика в кураторській та виставковій практиці</p> <p>Тема 7. Етичні виміри цифрового та AI мистецтва</p> <p>Тема 8. Становлення і розвиток Естетики як філософського напрямку в контексті мистецтва (Античність. Візантія. Готика).</p> <p>Тема 9. Розвиток естетичної думки в контексті мистецтва Відродження, Барокко та Класицизму.</p> <p>Тема 10. Джерела світоглядних засад естетики в мистецтві XIX ст. (Шопенгауер, Раскін, Пейтер, Оскар Уайлд).</p> <p>Тема 11. Естетичні ознаки мистецтва XIX ст. (Романтизм, Реалізм, Естетизм та Рух прерафаелітів, Рух мистецтв і ремесл, Декаданс, Символізм).</p> <p>Тема 12. Естетика мистецтва XX ст. (Модерн, Авангард, Дадаїзм, Поп-арт, Концептуалізм).</p> <p>Тема 13. Естетика посттоталітарного суспільства та мистецтво пам'яті</p> <p>Тема 14. Естетика тілесності, гендеру та інклюзії у сучасному мистецтві</p> <p>Тема 15. Естетика мистецтва XXI ст. (Постмодернізм та метамодернізм у сучасному художньому дискурсі)</p>
<p>Мета й завдання навчальної дисципліни</p>	<p>Мета дисципліни «Етика. Естетика» полягає у формуванні в студентів теоретичний основ категорій моралі, естетики у контексті соціуму та мистецтва.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування у здобувачів системного розуміння етичних та естетичних категорій у контексті культури й мистецтва; • ознайомлення з основними етичними теоріями та етапами розвитку естетичної думки від античності до сучасності; • розвиток навичок аналізу мистецьких творів крізь призму етичних та естетичних концепцій; • формування здатності критично осмислювати суспільні, культурні та художні процеси;

	<ul style="list-style-type: none"> • вивчення етичних аспектів художньої комунікації, кураторської діяльності та публічного висловлювання; • опанування знань про етичні виклики сучасності, зокрема проблеми культурної апропріації, цифрового мистецтва та штучного інтелекту; • розвиток уміння інтерпретувати естетичні наративи різних історичних епох і художніх напрямів; • формування здатності аналізувати сучасне мистецтво в контексті проблем пам'яті, тілесності, гендеру, інклюзії та новітніх культурних трансформацій; • виховання естетичної культури, професійної етики та відповідального ставлення до мистецької діяльності. <p>результати навчання:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні філософські підходи до етики – від античної філософії до сучасних етичних теорій; • теоретико-методологічні засади етики та естетика; • етичні стандарти у професійній діяльності; • ключові концепції естетики від античності до сучасності, такі як платонізм, класицизм, романтизм, модернізм тощо. • естетичні наративи в мистецтві різних епох; • етапи еволюції поняття краси і прекрасного в контексті мистецтва. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • критично осмислювати суспільні, культурні та художні процеси, застосовуючи етичні та естетичні підходи; • аналізувати твори мистецтва, крізь призму естетичних наративів епохи; • орієнтуватися в естетичних теоріях дотичних до образотворчого мистецтва;
Передумови вивчення дисципліни	<p>Навчальні дисципліни, вивчені раніше:</p> <p>Філософія Історія зарубіжного мистецтва Історія українського мистецтва та архітектури</p>
Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральні компетентності	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. ЗК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі

Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лек	практ	срс
Модуль 1.				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Етика				
Тема 1. Введення в етику	8	2	2	4
Тема 2. Категорії етики	8	2	2	4
Тема 3. Питання культурної апропріації.		2	2	4
Тема 4. Моральні проблеми сучасності у світовому та українському контексті	8	2	2	4
Тема 5. Етика художньої комунікації та публічного висловлювання	8	2	2	4
Тема 6. Етика в кураторській та виставковій практиці	8	2	2	4
Тема 7. Етичні виміри цифрового та AI мистецтва	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1	56	14	14	28
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Естетика				

Тема 8. Становлення і розвиток Естетики як філософського напрямку в контексті мистецтва (<i>Античність. Візантія. Готика</i>).	8	2	2	4
Тема 9. Розвиток естетичної думки в контексті мистецтва <i>Відродження, Барокко та Класицизму</i> .	8	2	2	4
Тема 10. Джерела світоглядних засад естетики в мистецтві XIX ст. (<i>Шопенгауер, Раскін, Пейтер, Оскар Уайлд</i>).	8	2	2	4
Тема 11. Естетичні ознаки мистецтва XIX ст. (Романтизм, Реалізм, Естетизм та Рух прерафаелітів, Рух мистецтв і ремесл, Декаданс, Символізм).	8	2	2	4
Тема 12. Естетика мистецтва XX ст. (Модерн, Авангард, Дадаїзм, Поп-арт, Концептуалізм).	8	2	2	4
Тема 13. Естетика посттоталітарного суспільства та мистецтво пам'яті	8	2	2	4
Тема 14. Естетика тілесності, гендеру та інклюзії у сучасному мистецтві	8	2	2	4
Тема 15. Естетика мистецтва XXI ст. (Постмодернізм та метамодернізм у сучасному художньому дискурсі)	8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2	64	16	16	32
Усього годин	120	30	30	60

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Адорно Т. *Теорія естетики*. Київ : Основи, 2002. 518 с.
2. Гільдебранд Д. *Етика*. Львів: Видавництво УКУ, 2012. 445 с.
3. Джон Раскін «Лекції про мистецтво» / Ruskin J. Lectures on a <https://www.lancaster.ac.uk/media/lancaster-university/content-assets/documents/ruskin/20LecturesonArt.pdf>

4. Кінг Р. Леонардо і тайна вечеря. Київ: ArtHuss, 2020. 352 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1YTq99sBXm-WocuObUfHvW3Qh4iHNNoWHs/view>
5. Левчук Л. Панченко В. Оніщенко О. Кучерюк Д. *Естетика*. Київ, 2021. 520 с.
6. Мазурик М. Онтологічний вимір етичних категорій добра і зла. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6396/1/05.pdf>. С. 25 – 31.
7. Малахов В.А. *Етика: курс лекцій*. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. 214 с.
8. Мовчан В. С. *Естетика: навчальний посібник*. Київ: Знання, 2011. 527 с. URL: <https://textbook.com.ua/etika-ta-estetika/1473446665>
9. Омельчук О. М. Гуманістичні уявлення про поведінку людини у філософії епохи Відродження. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. № 3, 2011. С. 438 – 448
10. Оскар Уайльд «Занепад брехні» / Oscar Wilde «Ehe Decay of Lying» <http://virgil.org/dswo/courses/novel/wilde-lying.pdf>
11. Панченко В.І. *Мистецтво в контексті культури*. Київ, 2008
12. Платон. *Банкет* // *Філософія стародавнього світу*. Кн.1. Київ, 2002
13. Уварова Т. С. *Естетика (для творчих спеціальностей): навч. посіб.* Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 319 с.
14. Уолтер Пейтер «Нариси історії Ренесансу» / Walter Pater «Studies in the history of the Renaissance» <https://archive.org/details/studiesinhistory00pategoog/page/n18/mode/2up>
15. Ярошенко Т. М. Етика сучасності: феномен гібридизації. *Український соціум*. №1(160), 2017. с. 8–19. https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/8-19_no-1_vol-60_2017_UKR.pdf
16. Сосік О. Д. Мотив потопельника в художніх творах доби fin de siècle. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Мистецтвознавство. Київ, 2019. Вип. 41. С. 233–240. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.41.2019.188705>
17. Сосік О. Д. Витоки декадансу в європейському образотворчому мистецтві другої половини ХІХ – початку ХХ століть. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зб.* Рівне : РДГУ, 2018. Вип. 28. С. 87–91. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.77>
18. Вежбовська Л. Експериментально-дослідна робота Казимира Малевича в галузі художньої культури. *Культура і мистецтво у сучасному світі*. №20, 2019. с. 228–237.

Методи контролю та розподіл балів

назви змістових модулів	дата проведення контролю	Форма контролю	Максимальна кількість балів
Етика. Естетика	квітень 2026	диф. залік	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	зараховано
74–81	C		
64–73	D		
60–63	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Проектор
Необхідні засоби	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи тощо
Програмне забезпечення	Microsoft Office
Матеріали, інструменти	Демонстраційний дидактичний матеріал. Ілюстративний матеріал, альбоми, каталоги, слайди, презентації.

Політика вивчення навчальної дисципліни

<p>Політика щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей здобувач втрачає право отримати бали за тему, або можна виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів</p>
<p>Політика щодо відвідування занять</p>	<p>Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи здобувачів повинні бути завантажені на кафедральний Google Диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.</p>
<p>Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання</p>	<p>Якщо здобувач пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність здобувача на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.</p>
<p>Політика щодо правил поведінки на заняттях</p>	<p>Правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка здобувачів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.</p>
<p>Політика щодо комунікації з викладачем</p>	<p>Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на службову пошту викладача. Умови листування:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто вертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. <p>Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.</p>

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни: <https://lnk.ua/8AqjxE2PJ>

Розробник силябусу
навчальної дисципліни

Михайло КУЛІВНИК

Гарант освітньої програми

Володимир ХИЖИНСЬКИЙ

Завідувач кафедри

Силябус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти
від 26.08.2025 протокол № 1